

El nostre comerç

1a Festa de l'Esport
Mencions a esportistes
i equips

Entrevista a:
> **Joan Surroca**
Premi per la Pau,
Memorial Joan XXIII

Entitats:
> Gegants de l'Estartit

Cultura:
> La torre de les Bruixes

Societat:
> El castell del Montgrí
tindrà un segell oficial

CRÈDITS

Edita: Ajuntament de Torroella de Montgrí-l'Estartit

Coordinació: Sònia Cebrián

Disseny gràfic i maquetació: David Font (Comunicació Visual)

Adreça: plaça de la Vila, 1
17257 Torroella de Montgrí

Impressió: Norprint / Dipòsit legal: GI-228-93. Tirada: 3.600 exemplars

Consell de redacció:

Jordi Artalejo (LEI), Jordi Bellapart (UPM), Joan Radresa (ERC), Josep Morraja (CiU), Jordi Reynés, Marc Roura, Josep Pujol i Jordi Gamero (coordinació).

Els articles:

Tots ells són responsabilitat de les persones que els signen. No representen necessàriament els punts de vista municipals o dels responsables d'edició de la revista.

La informació municipal és extreta de les actes municipals o facilitada pels responsables dels serveis.

SUMARI

- 3 EDITORIAL**
Som comerç
- 4 1a Festa de l'Esport**
Mencions a esportistes i equips
- 6 ENTREVISTA**
A Joan Surroca
Premi per la Pau, Memorial Joan XXIII
- 8 UN COP D'ULL**
Recull d'imatges d'algunes de les activitats que s'han fet al municipi durant aquest trimestre
- 10 ENTITATS**
> Gegants de l'Estartit
- 11 FESTES MAJORS**
Torroella de Montgrí i l'Estartit
- 12 CULTURA**
La torre de les Bruixes

14

DOSSIER CENTRAL

Comerç

EL REFRANYER:

Fi de tardor

Sóc la tardor, com un núvol em fonc,
enrera veig, encara plens de fulles,
arbres, avui sols rígides despulles,
i un plor reté, ja corglaçat, el tronc,
garfint l'espai amb branques desvalgudes.
Ja el dia es pon amb llangorós calfred,
el pàl·lid cel té llunyanies mudes,
la serra mostra una blavor de fred.

Joan Vinyoli

- 24 INFORMACIÓ MUNICIPAL**
Pla director de participació ciutadana
L'Ajuntament instal·la una xarxa Wi-Fi
Casa Pastors: Telecentre amb programari lliure
La platja Gran i el passeig Marítim de l'Estartit
El servei de biblioteques
La deixalleria municipal
La nova guia d'acollida
La tradició pesquera de l'Estartit
- 34 SOCIETAT**
El castell del Montgrí tindrà un segell oficial
- 35 L'ÀLBUM**
Recull de diferents fotografies antigues

Som comerç

El comerç és una important font d'activitat econòmica i de riquesa per a qualsevol població, però és també molt més que això. El comerç, sobretot, és vida. Els comerços són centres de relació social, contacte humà. Podem dir, doncs, que el comerç és el millor aparador i la imatge de marca d'una ciutat. La qualitat i la vitalitat del comerç és un element fonamental per avançar en el model de ciutat de qualitat, atractiva i cohesionada.

Al nostre municipi l'oferta és molt àmplia i variada, i ha estat històricament un centre de referència econòmic per a aquest país petit que coneixem com a Baix Ter. En el dossier central d'aquest Montgrí ens hem volgut apropar a la seva realitat actual. Hem volgut

conèixer de primera mà quines són les necessitats del sector, quins són els seus reptes de futur, i hem volgut saber quins estudis s'han fet i en què consisteixen els plans de dinamització.

Els reptes són molt importants, però la complicitat del sector i les administracions està donant bons resultats. S'obren nous establiments, es comença a notar que la temporada turística s'està allargant sensiblement, la valoració de les persones que ens visiten és molt positiva. Tot plegat fa que l'escenari sigui favorable, tot i que cal continuar treballant plegats per tal que les debilitats detectades no acabin consolidant inèrcies negatives.

Editorial

Fotografies:
Ajuntament

LA BÚSTIA ELECTRÒNICA

revistamontgri@torroella.org

Perquè *El Montgrí* sigui una revista viva i dinàmica, feta pel i per al poble, us necessitem a vosaltres. Per això posem al vostre abast aquesta bústia electrònica perquè ens poseu al dia de tot allò que es cou al municipi.

La revista és vostra. Impliqueu-vos-hi!

Mencions a esportistes i equips

Unes 400 persones, en representació de 20 clubs, van assistir el dissabte 27 de maig, al sopar de la I Nit de l'Esport, que va organitzar l'Ajuntament amb l'objectiu d'aglutinar esportistes i entitats, així com reconèixer les millors trajectòries individuals i col·lectives de l'any. En total es van lliurar 10 mencions:

Laura Regincós i Oliva
Club d'Escacs Montgrí

Amb només vuit anys ha sigut campiona escolar comarcal absoluta de la seva categoria. Això li ha permès classificar-se per al campionat territorial escolar de Girona. Malgrat que la categoria de la Laura no hi és, ha competit amb nens i nenes dos anys més grans que ella, i ha quedat 1a fèmina.

Equip Cadet Femení
Club Gimnàstic Montgrí

S'han proclamat campiones comarcals i subcampiones provincials de gimnàstica rítmica i estan classificades per anar al Campionat Nacional. Cal destacar que a dins d'aquest equip hi ha diverses campiones comarcals, provincials i de Catalunya de gimnàstica artística.

Joan Aguilera Huguet
Club Ciclista Baix Ter

Subcampió de Catalunya i campió provincial de la categoria aleví de bicicletes tot terreny, a més de fer podi en totes les curses que s'han realitzat fins a dia d'avui.

Equip Infantil
Club Handbol Montgrí

Ha estat classificat per a la 1a fase del Campionat de Catalunya d'Handbol Infantil: el millor resultat aconseguit per aquest club en els darrers anys.

Josep M. Gómez Planas
Club Tennis Taula Torroella de Montgrí

Actualment juga a la superdivisió masculina nacional (màxima categoria estatal), i és subcampió de Catalunya absolut per equips, subcampió de Catalunya Sub-21 per equips, campió de Catalunya Sub-21 dobles i subcampió de Catalunya dobles mixtos.

A més d'aconseguir podis en diversos oberts internacionals.

Mencions a esportistes i equips

Equip Infantil Femení

Bàsquet Club Torroella

Campiones del Campionat Provincial de la categoria pre-infantil. Tot i que és molt difícil mantenir un equip femení unificat, aquest és un grup d'esportistes que des del 2003 juguen juntes i, a més del èxits aconseguits, destaquen pel treball i la superació.

Equip Sènior Masculí

Club Balonmano Sant Genís

S'han proclamat campions de la Copa Federació de Girona, millorant la segona posició aconseguida la temporada anterior. Tot i ser un club constituït fa poc temps i havent començat únicament amb un equip sènior, aquest any s'han tornat a classificar per jugar la final.

Miquel Esparch i Geli

Associació de Tir Olímpic Medes-Montgrí

2n classificat en el Campionat de Catalunya de Minusvàlids amb pistola pneumàtica.

Fa dos anys que va començar la pràctica del tir olímpic en aquesta entitat i de seguida es va classificar per participar en el Campionat d'Espanya i ho ha aconseguit també aquesta temporada.

Equip 1a Nacional Femení

Unió Esportiva l'Estartit

Campiones durant dos anys consecutius de la Lliga Nacional Femenina del grup de Catalunya i Balears amb opcions ambdós anys de promoció a la Superlliga Nacional Femenina, que és la màxima categoria nacional de futbol femení.

Cristina Mascarreras Sabrià

Esportista d'elit de bicicleta tot terreny

Va debutar a les curses de BTT amb nou anys i actualment està competint en l'àmbit nacional, europeu i mundial. Entre tots els resultats obtinguts, destaquem els tercers llocs en el Campionat d'Espanya i a l'Open d'Espanya. A dia d'avui està com a líder del IV Open d'Espanya. Sentim la seva absència ja que és a Escòcia participant en la Copa del Món.

Joan Surroca

Premi per la Pau, Memorial Joan XXIII

Jo em considero un educador. El meu pas per la política es pot considerar circumstancial. Tant als centres d'ensenyament com als museus jo he fet d'educador. Jo sempre he pensat que educar és bàsicament estimar.

El 10 de juny d'aquest any el torroellenc Joan Surroca i Sens va ser guardonat amb el Premi per la Pau, Memorial Joan XXIII. Distinció que des de l'any 1967 s'ha donat a personalitats diverses a les quals se'ls ha reconegut el seu treball per la pau, entre ells, Eduardo Chillida, Pérez Esquivel o Josep M. Espinàs.

Educador, museuòleg, polític; amb quina professió et quedaries en el teu carnet d'identitat?

Jo em considero un educador. El meu pas per la política es pot considerar circumstancial. Tant als centres d'ensenyament com als museus jo he fet d'educador. Jo sempre he pensat que educar és bàsicament estimar. Per treballar amb joves cal escoltar-los. Sovint els sentim dir: "és que a mi ningú m'escolta" i això és molt trist. Darrerament ja no m'he dedicat tant a l'educació en el sentit de donar classes, encara que mai ho he deixat del tot, ja que he continuat fent xerrades, conferències.

Vols dir que en dedicar-te a dirigir museus també estaves educant?

Mira, penso que en la vida tots som educadors i des d'un museu es pot fer una tasca educativa molt important. A mi no m'ha importat tant el fet que anar a un museu fos anar a veure una obra d'art, que sí que ho és, com que amb una visita a un museu s'aconseguís que una persona se sentís diferent a com hi ha entrat, es plantegés nous dubtes, noves preguntes i també donés noves respostes.

Als museus on jo he estat, sobretot el de Girona, sempre vam procurar fer programes per a gent que no acostuma a rebre massa atencions de la societat, com els presos o fins i tot gent amb deficiències. Per mi va ser una satisfacció que al museu

Escriu

Jordi Bellapart

Col·laborador d'*El Montgrí*

Tot un honor, Joan, formar part d'aquesta llista de personatges il·lustres.

Sí, efectivament. Hi ha moments que penso si un ha fet prou per estar al costat d'aquests noms, alguns d'ells també Premis Nobel de la Pau. De totes maneres, sens dubte que això t'encoratja i et dóna una certa responsabilitat per continuar treballant, sense defallir, en aquesta línia.

Fa molts anys que ens coneixem i sempre t'he sentit parlar de la pau.

Segurament la meua humil trajectòria en les diferents facetes de la vida és el que ha fet decidir els donadors del premi aquest reconeixement i al fet de no haver llençat el barret al foc davant les contrarietats i, si en algun moment ho he pogut fer, sempre l'he recuperat. No haver arribat mai a la conclusió que no hi ha res a fer.

lloguéssim una persona amb síndrome de Down i que, a causa d'aquesta experiència, després en altres llocs donessin feina a una trentena més.

El teu pas per la política va ser un nou repte. Et senties amb més poder?

Jo vaig ser diputat i el diputat és un legislador, no té poder executiu. Ah!, hi va haver el meu pas com a regidor de Cultura a l'Ajuntament de Torroella del 1983 al 1987, una experiència inoblidable i un servei al meu poble del qual em sento orgullós. El meu pas pel Parlament de Catalunya com a diputat va ser fruit de circumstàncies d'aquell moment. Se'm va proposar formar part d'una llista com a independent, aleshores tenia una certa vinculació amb el grup Ciutadans pel Canvi. Va ser una decisió que em va costar de prendre, però finalment vaig pensar que si la humanitat és millor és perquè ha sabut fer lleis que la millorin i jo podia aportar un petit gra de sorra en aquest sentit.

Quin gra de sorra vas poder aportar?

Realment estic molt satisfet del que vam aconseguir. L'aprovació de la Llei de foment de la pau es va aconseguir després que fos rebutjada i ni tan sols discutida l'any 91.

Vaig estar treballant en la redacció d'un nou redactat d'aquesta llei des de l'any 2000 amb un plantejament ambiciós. No hi pot haver pau, si no hi ha justícia, i això no tothom ho entenia. Érem cinc diputats en la ponència, un de cada grup, i va costar posar-nos d'acord. Finalment un fet tràgic hi va ajudar: la guerra de l'Irak.

Aquest esdeveniment i el fet que el poble de Catalunya es manifestés clarament a favor de la pau, va propiciar que uns per un costat i els altres per l'altre acostéssim posicions per arribar a un consens i poder aprovar la Llei el dia 25 de juny del 2003. Des de llavors cada any celebrem aquesta diada.

Però una llei no ens portarà la pau.

De ben segur que no, però s'ha aconseguit la formació del Consell Català per la Pau i també el compromís d'aprovació d'una llei per constituir l'Institut Internacional per la Pau. Com a objectius immediats podem aconseguir dos centres dedicats al foment de la pau. Curiosament, dos centres construïts originàriament per a la guerra: el castell de Montjuïc i el de Figueres.

Fins i tot els tribunals et donen la raó.

Et refereixes a la meva objecció fiscal?, no pagar la part dels impostos destinats a armament? Doncs sí, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya m'ha absolt de pagar les multes al·legant que això no era un acte de mala fe, ja que l'import dels impostos no abonats els donava a entitats benèfiques. Els vaig presentar els rebuts. No m'ha eximit, però, del fet que hagi de pagar els impostos destinats a l'exèrcit. No els he pagat i per això he fet recurs al Constitucional.

Joan, tu ets un utòpic?

Això m'ho diuen les persones quan es queden sense arguments.

A vegades jo m'hi quedo.

“ Eduardo Chillida, Pérez Esquivel , Josep M. Espinàs... Hi ha moments que penso si un ha fet prou per estar al costat d'aquests noms, alguns d'ells també Premis Nobel de la Pau ”.

“ Segurament la meva humil trajectòria en les diferents facetes de la vida és el que ha fet decidir els donadors del premi aquest reconeixement i al fet de no haver llençat el barret al foc davant les contrarietats i, si en algun moment ho he pogut fer, sempre l'he recuperat ”.

“ Als museus on jo he estat, sobretot el de Girona, sempre vam procurar fer programes per a gent que no acostuma a rebre massa atencions de la societat, com els presos o fins i tot gent amb deficiències ”.

Un cop d'ull

01

02

03

04

06

05

01. Dia d'Europa

A principis d'estiu es va celebrar el segon Dia d'Europa, amb gran èxit d'assistència. Els actes van comptar amb la col·laboració de les associacions U3A, OK Estartit, Estartit Club de Baile i l'Escola Municipal de Música Anselm Viola.

02. Festa Major de Torroella

L'estiu anuncia el seu adéu amb la celebració de la Festa Major de Torroella. Els espais a l'aire lliure es tornen a omplir de música i de gent disposada a apurar al màxim la bonança. A la fotografia es veu un dels moments del correfoc tant concorregut com sempre.

03. Timbalers de Calanda

Un dels atractius de la festa que l'Ajuntament va organitzar per a Sant Joan va ser la presència d'una vuitantena de timbalers de Calanda. El so d'aquests tambors, reconegut arreu, es va deixar sentir per tot el poble en les tres cercaviles que van protagonitzar i que van convertir el Sant Joan d'aquest any en un dels més "tronats" dels últims anys.

04. Homenatge Joan Surroca

L'Ajuntament ha homenatjat l'educador, museòleg i ex-regidor del municipi, Joan Surroca, del qual en aquest número oferim una entrevista. Surroca ha rebut aquest any el Premi Memorial Joan XXIII per la Pau 2005, concedit pel l'Institut Víctor Seix de Polemologia.

05. Tastets de Mar

Durant pràcticament tot el mes de juny es van celebrar a Torroella i l'Estartit els Tastets de Mar, que enguany es van renovar presentant el peix de platja com a producte estrella. Aquesta va ser la XI edició i va comptar amb la participació dels restaurants Jocs, Mont-pla, can Falet, Can Dalfó, Picasso, Clipper, la Gaviota, Robert i Quatre Pebres.

07

08

09

10

06 i 07. Festival de Músiques

Onze mil persones han assistit aquest any al 26è Festival de Músiques de Torroella de Montgrí, que va tenir la cantant María Bayo com a principal cap de cartell. L'organització ja ha anunciat que Piotr Anderszewski serà l'artista invitat en la pròxima edició.

08. Beatles Weekend

L'Estartit va celebrar a finals del passat mes de juny el primer Beatles Weekend, on es va poder assistir a concerts i xerrades centrades en la figura dels quatre músics de Liverpool. Un dels actes més importants va ser que es va poder visionar per primer cop una filmació

inèdita en color dels Beatles a Barcelona durant el concert que el grup va fer a la plaça de braus La Monumental de Barcelona el 3 de juliol de 1965.

9 i 10. Piromusical

Dues de les millors bandes espanyoles de rock dels anys 80, Los Rebeldes i la Guàrdia, van ser els protagonistes de la IV edició del piromusical de l'Estartit "El mar i les estrelles", que patrocina l'empresari Josep Colomer en homenatge a la seva mare, Carme de Ribot. El piromusical, inspirat en l'univers floral i d'una gran bellesa formal, va anar a càrrec de la pirotècnia Igual.

Fotografies
01, 02, 03, 04, 05,
08, 09 i 10:
Ajuntament

Fotografies
06 i 07:
Joan Ibañez

Gegants de l'Estartit

« En Xiscu i la Remei ni són nobles ni són reis, ni tampoc duen objectes de poder o distinció. Són gent humil d'aquell temps, vestits amb roba de faner i que porten estris del seu ofici (un salabret, un fanal per desempescar, una agulla d'adobar l'ormeig, una cofa amb peix...). No només representen el nostre poble, sinó també la seva gent».

Els gegants de l'Estartit a les illes Medes

Escriu
Lluís Xicoira
Gegants de l'Estartit

El 22 de juliol de 1996 vàrem batejar en Xiscu i la Remei, els gegants de l'Estartit. Aquest acte va ser rebut amb il·lusió i sorpresa, no només per la mainada, és clar, sinó també per la gent gran, que van veure representats en aquests gegants els seus propis avis.

En Xiscu i la Remei ni són nobles ni són reis, ni tampoc duen objectes de poder o distinció. Són gent humil d'aquell temps, vestits amb roba de faner i que porten estris del seu ofici (un salabret, un fanal per desempescar, una agulla d'adobar l'ormeig, una cofa amb peix...). No només representen el nostre poble, sinó també la seva gent.

La idea va sortir del L'EI, es van dissenyar a l'Estartit i es van fer a Navata. Amb el temps s'ha fet una colla gegantera que anem vestits com ells. Ara som unes vint persones.

En Xiscu i la Remei surten per Carnestoltes, per Santa Anna, per la Diada i per Santa Llúcia. Sempre van acompanyats pels Grallers del

Montgrí que, amb les seves excel·lents actuacions, aporten el toc de gresca i xerinxola que ens cal.

Per la Festa Major, té lloc la trobada gegantera i habitualment vénen els gegants de Castelló d'Empúries, Castellfollit de la Roca, Corçà, l'Escala, Flaçà, Torroella de Montgrí i Vilafant. D'altres vénen de tant en tant, com els de Banyoles, Amer, Hostalric, Ogassa, Salt, Sarrià de Ter o Sant Cugat del Vallès. Nosaltres, tot i que la majoria de les trobades són a l'estiu, els hem tornat la visita. De vegades, però, no ha estat possible, ja que molta gent de la colla viu del turisme i ha d'estar al peu del canó.

Quan anem a una d'aquestes trobades, com que no tenim grallers, compartim la música amb altres colles que amablement posen els seus grallers entre els seus gegants i els nostres.

Durant aquests deu anys gairebé sempre hem sortit per l'Empordà, però també hem anat a les altres comarques gironines i algunes de Barcelona. La vegada que s'ha anat més lluny ha sigut a Molins de Rei.

En una altra ocasió vàrem anar a la Palma de Cervelló per fer-los costat en la seva segregació. Vàrem ballar al sopar de cloenda del Campionat del

Món de Fotografia Submarina que aquell any es va fer a l'Estartit.

En una trobada d'un poble de la Garrotxa, va fer tan de mal temps que no vàrem poder descarregar els gegants i només vàrem fer el pisolabis. Però la sortida més curiosa va ser quan la colla de Vidrà va voler portar els seus gegants a la Meda. Nosaltres, és clar, ens vàrem engrescar; vàrem embarcar els quatre gegants, les dues colles, els Grallers del Montgrí i un centenar de veïns de Vidrà i vàrem fer proves a la Meda Gran. Anàvem carregats d'orles, tant, que semblàvem l'exèrcit d'en Jaume I anant a conquerir Mallorca. Per sort, no hi havia gaire tràngol. Un cop en terra, vam fer ballar els quatre gegants a l'embarcador de la Meda i vàrem tornar a l'Estartit, deixant enrere la frescumada i el xivarri dels gavians.

Bé, ara que ja han passat aquests deu anys, veiem amb satisfacció que hem assolit més objectius dels que ens pensàvem: l'Estartit encara és més conegut, les nostres festes són més alegres, els turistes tenen molt més clar que són a Catalunya, i que els estartidencs tenim un altre símbol propi per estimar al costat de la Meda o Rocamaura: els nostres gegants.

Festa Major de Torroella de Montgrí

L'estiu anuncia el seu adéu amb la celebració de la Festa Major de Torroella. Els espais a l'aire lliure es tornen a omplir de música i de gent disposada a apurar al màxim la bonança.

La cercavila va estrenar, al pic del migdia del 25 d'agost, la Festa Major de Torroella de Montgrí. Els grallers, els capgrossos i els gegants van invocar una pluja de papers de colors que va inundar la plaça de la vila. El primer dia de la festa va ser també el dia de l'homenatge del municipi als seus veïns. Mercè Font i l'Associació de Germandats de Donants de Sang han estat aquest any els guardonats amb les Medalles del Montgrí. La Mercè, per la seva tasca al capdavant del Recer amb la resta d'avis del municipi, l'Associació de Germandats de donants de sang, pels més de 600 associats/donants que pertanyen a torroella.

L'obertura de les barraques va anar a càrrec del conjunt Antònia Font i

dels Vall Flok Escà, que van tancar la nit amb un concert sense instruments.

Els esports també han estat aquest any molt presents en la programació. En el campionat de futbolí els alcaldes de Torroella i d'Ullà van disputar un renyit partit, mentre que en el de petanca, jugadors dels municipis veïns van posar el llistó molt alt als locals. Però la competitivitat es deixa de banda a l'hora de remullar la gola, i de quina millor manera que a la cercabirres! El vermut va substituir la cervesa amb la degustació popular que cada any s'organitza a la plaça de la vila mentre l'Agrupació Sardanista Continuitat feia i desfeia balls de cintes i bastons. Castells de foc artificials, l'orquestra Plateria, la

Selva Big Band amb un repertori de l'inoblidable Frank Sinatra, els Kabul Babà i la Banda Bassotti van ser també protagonistes d'una programació amb activitats al gust de tothom.

Festa Major de l'Estartit

Les celebracions en honor a Santa Anna van tenir lloc entre el 22 i el 30 de juliol a l'Estartit i es van tornar a convertir en un al·licient més per als centenars de turistes que cada estiu omplen la vila.

El pati de l'escola Portitxol va ser l'escenari des d'on es va donar el tret de sortida de la festa major de l'Estartit d'enguany, amb la plantada de gegants prèvia a la cercavila, en què també van participar-hi els grallers. Al llarg d'una setmana i durant pràcticament cada dia, es van repetir els actes en honor a Santa Anna.

La platja va tornar a ser aquest estiu passat un dels escenaris més visitats - especialment a la nit amb els balls - que van estar protagonitzats per Nashville Cats i Metropol, a més dels grups d'havaneres Barca Mitjana, Xarxa i Llops de Mar. Cinema al carrer amb la projecció de la

pel·lícula *Dicen por ahí...*, animació infantil a càrrec de la *Companyia Pizzicato Teatre* amb el seu *Caballero sin caballo*, sardanes amb la Cobla Foment i l'espectacle *Andròmines* a càrrec del músic Eduard Iniesta van ser els actes centrals d'una festa, en què no hi va faltar la tradicional travessa de l'Estartit a les Medes.

La torre de les Bruixes

Escriu

Narcís Arbusé i Bellapart
Col·laborador d'El Montgrí

Entenem per llegenda un relat que, encara que no sigui veritat del tot, sí que es basa en elements reals barrejats amb altres de ficticis, però que en conjunt el que es vol és donar una resposta a uns fets desconeguts. Per aconseguir tenir uns aires de més solemnitat, normalment solen sortir-hi personatges o llocs emblemàtics.

Ara bé, en el cas de la nostra llegenda, tal i com s'ha anat explicant i repetint d'uns escrits als altres, crec que no dóna resposta a la pregunta més important: per què se li diu torre de les Bruixes? Quins fets, segons la llegenda, demostren la presència d'aquests personatges?

La primera vegada que es va publicar la versió coneguda fou al llibre de la Festa Major d'alguns anys abans de la guerra. Però, abans de transcriure-la, ja feia molt temps que hi havia la versió veritablement popular (o sigui, la del poble pla), molt lluny dels ribets pseudohistòrics de trobades entre tot un rei i el babau de torn en aquest punt de la muralla, que es podia haver situat en qualsevol altre lloc.

A les persones que hem viscut de fa temps a redós d'aquest indret ens han explicat una altra versió, crec que molt més versemblant, de les causes de la seva toponímia.

Segons la versió que m'explicava el meu avi quan jo era petit, i la informació que ara he pogut anar recollint del cas, veig els fets amb un caire més real, més plausible, encara que aquest fet comporti decebre un xic els forjadors de legendes.

Allà per l'inici del segle XIX, potser abans i tot, la gent creia en l'existència de les bruixes; així, de qualsevol fet estrany o misteriós dels molts que omplen la nostra vida

diària no es dubtava a fer-les a elles responsables. Per tant, podem afirmar que les bruixes existien, si més no en la imaginació de la gent.

En el cas que ens ocupa, tenim la presència real d'una torre i la d'una porta gairebé adossada a la primera.

Si es dóna un cop d'ull als plànols de les muralles de Torroella a l'edat mitjana, veurem que aquesta porta no surt per enlloc, ni tampoc cap camí que hi mení. Sembla ser que en aquest indret, a fora muralla, es feien les fires de bestiar, ja que abans era una esplanada deshabitada.

Per tant, sembla plausible pensar que, entre d'altres raons, s'obrí aquesta porta per evitar que la concurrència anés a donar la volta per entrar a la vila pels portals d'Ullà o de Sta. Caterina, els més propers.

Però quan la muralla resultà obsoleta per a usos militars defensius, es decidí esventrar-la en diferents punts per donar sortida exterior als carrers del poble.

En aquest sector hi havia quadres, i l'actual carrer de Mar era anomenat carrer de la Presó. La seva obertura exterior, molt a prop de l'esmentada torre de les Bruixes, va fer que el portal que hi havia no tingués cap raó de ser, motiu pel qual es va decidir tapiar-lo. I aquí és on comença la polèmica.

Així tenim que, mentre de dia s'esforçaven a tancar el portal, arribada la nit, algú o alguns personatges interessats que això no es fes o només per fer-se un tip de riure, desfeien l'obra encara fresca bastida durant el dia.

L'endemà la gent comentava el que havia passat i es preguntava qui podia haver estat? Per què?

La resposta que trobaren més plausible a tots aquests interrogants fou la de que eren les bruixes les que volien impedir

l'obra. I per què? Doncs senzillament perquè la torre era el seu lloc de trobada i la porta tapiada els barrava el pas.

Aquest fet es repetí més d'una vegada, motiu pel qual es decidí quina podia ser la manera d'aconseguir que es pogués tapiar la porta i que les bruixes tinguessin accés a la torre al mateix temps.

Així, mentre per un costat se cegava el portal tal i com avui encara el podem veure, per l'altre, s'obria un forat a tocar la torre, dalt de la muralla del costat nord a la carretera perquè les bruixes poguessin entrar. I el curiós del cas és que, tal i com es pot comprovar, aquest forat encara hi és.

Bé sigui per una cosa o per una altra,

segons em contava l'avi, algú va voler tapar també aquest forat, però l'endemà es trobà el cos d'una persona morta en aquell indret. Això animà encara més la versió de les bruixes.

Però, en realitat, qui podia ser? El graciós que s'havia entretingut reobrint la porta? Un testimoni no desitjat i inoportú?

La veritat és que, tant si fos en un cas com en l'altre, bé sigui per por de les

conseqüències o bé per enganxar-lo *in fraganti*, els fets no es repetiren mai més.

Ara, evidentment, que cadascú triï la versió que més li agradi, encara que això no vulgui dir forçosament que sigui també la més correcta.

Fotografies de la torre de les Bruixes

Fotografies:
Narcís Arbusé

El comerç, motor cívic i econòmic de Torroella i l'Estartit

Segons dades municipals, a Torroella hi ha 170 comerços i a l'Estartit, 72. Aquestes xifres, en relació amb la mitjana d'establiments d'altres poblacions, són força altes i constaten una activitat consolidada com a motor econòmic, i també, cívic del municipi. Pel seu emplaçament, a més, el nostre municipi ha estat un referent comercial d'un bast territori, cosa que ha reforçat el creixement d'una activitat comercial molt notable. Avui en dia és innegable que som un municipi marcadament comercial.

La necessitat de conèixer quina és la realitat del nostre comerç, analitzar els seus punts forts i les seves debilitats, ha fet que s'hagin impulsat diversos estudis per conèixer la seva realitat i buscar la manera de potenciar-lo. L'any 1997 un estudi va determinar que Torroella havia de diversificar la seva oferta comercial i facilitar l'accés al centre de la població per millorar el seu potencial econòmic. L'estudi també proposava la planificació d'un calendari de promocions conjuntes i sectorials, i incidia en la necessitat de reconduir la tendència de molts

clients d'anar a comprar a altres poblacions.

Segons l'estudi, l'oferta comercial de Torroella en termes globals era superior a la mitjana de les poblacions de Catalunya. Entre les pautes que es recomanaven, n'hi havia les següents: incrementar la varietat de productes en oferta; adequar preus i induir a una política conjunta de compres; aprofitar el bon posicionament comercial de l'alimentació fresca, crear una imatge de marca, potenciar el mercadet, millorar les infraestructures viàries: accés al

centre, aparcament, pavimentació, enjardinament, i reforçar la senyalització i la comunicació per informar que al nucli antic hi ha una zona comercial, entre d'altres.

Amb els anys, algunes d'aquestes accions s'han anat desenvolupant. En aquest sentit, cal ressaltar el treball conjunt que es porta a terme des de l'Associació de Comerciants de Torroella de Montgrí, l'Ajuntament i la Direcció General de Comerç. La seva complicitat fa possible engegar projectes conjunts per dinamitzar i potenciar l'activitat en uns moments

en què la competència i els nous hàbits estan canviant les dinàmiques del comerç tradicional.

Pel que fa a l'Estartit, un recent estudi destaca la varietat i grans possibilitats d'elecció de l'oferta comercial; la concentració geogràfica de les botigues al voltant del carrer Santa Anna i el fet que aquest carrer sigui de vianants es considera tot un encert que acaba convertint el procés de compra en un agradable passeig; els amplis horaris d'obertura de les botigues es considera que faciliten molt la relació de les compres; la relació qualitat/preu dels productes és bona i els productes autòctons hi estan ben representats; el personal que treballa a les botigues es considera que, en general, és amable, ofereix un bon tracte als clients i té un bon nivell d'idiomes...

LES OPORTUNITATS DEL SECTOR TURÍSTIC

A mitjan d'aquest any, l'Institut Superior d'Estudis Turístics de la Universitat de Girona (UdG) va enllestir un ambiciós estudi encarregat per l'Ajuntament amb l'objectiu de fer una diagnosi que reflectés l'evolució del turisme i poder comptar amb dades suficients per planificar la política turística del consistori. En el treball també es planteja la necessitat de preveure possibles escenaris de futur de la destinació i les principals línies d'actuació per mantenir la competitivitat enfront els canvis en les tendències turístiques i els hàbits de consum dels visitants. L'estudi constata una tendència alcista de la demanda turística de sol i platja i ens recomana que les destinacions que vulguin ser competitives hauran d'incidir en aspectes claus com la segmentació en els camps del màrqueting i la promoció, l'elaboració de productes de qualitat i la diversificació de la cartera de negoci. Ens planteja un horitzó ple de reptes, però també d'oportunitats.

Darrerament s'estan fent molts esforços en aquesta línia. Sense defugir la tradicional oferta de sol i platja, s'està apostant fort per organitzar esdeveniments que permetin allargar la temporada i crear productes de qualitat. La Fira de Pirates, el Mercat de la Mediterrània, o esdeveniments com el Mundial de Fotografia Submarina o el de Bike Trial, les jornades gastronòmiques de la Poma, la creació de paquets promocionals com el del 2dies.com, etc. en són uns exemples. A tot això, hi hem d'afegir l'oferta cultural que oferim.

Tot plegat, configura un escenari molt favorable per afrontar el futur amb optimisme, essent plenament conscients que cal continuar treballant.

Un estudi realitzat per l'Institut Superior d'Estudis Turístics de la Universitat de Girona (UdG) constata una tendència alcista de la demanda turística de sol i platja i ens recomana que les destinacions que vulguin ser competitives hauran d'incidir en aspectes claus com la segmentació en els camps del màrqueting i la promoció, l'elaboració de productes de qualitat i la diversificació de la cartera de negoci.

Can Matas
Torroella de Montgrí

Carnisseria Laura
L'Estartit

Il·lustracions:
Nova imatge de l'Associació de Comerciants de Torroella de Montgrí realitzada per Vintage.

Fotografies:
Sònia Cebrián

El mercat de Torroella, referència del Baix Ter

Torroella està tornant a ser el mercat de referència del Baix Ter i recupera lentament la posició que havia tingut anys enrere gràcies, en bona part, als plans de dinamització comercial i a la tasca cada vegada més emprenedora dels comerciants. Està clar que la complicitat del sector, l'Ajuntament i la Generalitat estan reforçant aquesta capitalitat comercial. Malgrat això, encara hi ha un llarg camí per recórrer i adaptar la dinàmica comercial a un mercat molt canviant i competitiu.

Malgrat l'handicap de tenir una gran ciutat com Girona a només mitja hora en cotxe, o d'altres poblacions de la mateixa comarca amb força empenta comercial, Torroella torna a captar l'atenció comercial dels nostres veïns d'Ullà, Serra de Daró, Gualta, Verges, Ullastret... I és que la importància comercial de la vila no ve d'ara. Hem de fer anar la memòria molts anys enrere, fins a l'any 1393, quan es va instituir la tradicional Fira de Sant Andreu. Durant la baixa edat mitjana, Torroella era considerada una de les poblacions més importants de la comarca, gràcies, essencialment, al comerç i a la indústria artesanal.

Però si volem filar més prim i anem fins a la cova neolítica del cau d'en Calvet, situada al Montgrí, descobrirem que ara fa uns 5.000 anys l'home va obtenir, a partir de l'intercanvi, falç de sílex per segar les seves terres i collars d'ornamentació per guarnir els seus cossos.

MONTGRÍ COMERÇ

Un dels agents dinamitzadors del batec comercial de la vila és l'entitat Montgrí Comerç. Associació de Comerciants de Torroella de Montgrí. En l'actualitat aplega un total de 123 establiments associats, dels quals el 75 per cent estan ubicats al nucli antic.

Segons explica el seu president, Xavier Palet, dins dels plans de dinamització, l'Associació ha experimentat un canvi d'imatge, fent-la més juvenil i més propera al públic, i s'han organitzat noves activitats i campanyes de promoció

a fi de captar i fidelitzar més gent. Amb aquest mateix objectiu també ha editat mapes informatius amb la situació de cada establiment associat.

Les accions de difusió que es porten a terme són importantíssimes a l'hora de donar a conèixer els equipaments i l'oferta comercial de què disposa el nucli. Es treballa molt estretament amb l'Àrea de Promoció Econòmica de l'Ajuntament per tal de facilitar al màxim possible l'activitat comercial al nucli: campanyes com la dels panells informatius de les places d'aparcaments o els tòtems informatius són només alguns dels exemples de les accions que s'impulsen de manera conjunta.

El mercat de
Torroella

Fotografies:
Ajuntament

L'Estartit: fer el turista anant de compres

La tipologia comercial de l'Estartit és notablement diferent a la de Torroella. L'oferta està molt vinculada al món del turisme i té una marcada estacionalitat. Els reptes, en aquest cas, passen per consolidar una oferta de qualitat, diversificada i atractiva, que permeti atreure clients més enllà dels mesos estrictament de temporada alta. En aquest sentit, el paper dinamitzador de l'Estació Nàutica i l'Ajuntament, a través de l'Àrea de Turisme, és fonamental.

A l'Estartit, el paper del turisme és essencial: "Això és del que es treballa", resumeix Jordi Romanos, president de l'Associació de Comerciants. Però la tendència del turisme s'està invertint d'uns anys cap aquí.

Comencen a ser majoria els turistes que tenen la segona residència al nucli, la qual cosa afecta, i moltíssim, els comerciants. "S'està acabant el turisme de *souvenir*", explica Romanos, que afegeix que "això de treballar quatre mesos i viure els vuit restants està desapareixent".

La massificació està desapareixent, s'estan tancat places hoteleres i s'estan construint edificis d'apartaments per a turistes que ja vénen amb la bossa plena. Només cal passejar-se pels carrers per comprovar-ne l'evidència.

La potenciació del parc natural també farà canviar, per força, el tipus de turista que rebrà l'Estartit.

Estació Nàutica l'Estartit

Per fer front a aquests canvis, el sector ha hagut de ser molt imaginatiu. La creació de l'Estació Nàutica n'és un exemple. L'Estartit va ser pioner a tot l'Estat, ja que va ser el segon municipi a implantar aquest segell de garantia de qualitat. Una estació nàutica és una associació d'empresaris del sector serveis la finalitat dels quals és promoure el seu destí com a punt especialitzat en esports i activitats nàutiques. En tot l'Estat n'hi ha 19.

Pel que fa a la de l'Estartit, agrupa un total de 114 socis de diferents sectors (empreses d'activitats nàutiques, allotjament, restauració...), dels quals 43 pertanyen al sector del comerç al detall. El seu pla d'actuacions s'estructura en sis grans àmbits: gestió i estructura; identificació comercial; servei al consumidor; servei al comerciant; comunicació i publicitat, i promoció i animació. Aquests àmbits es concreten en la creació de la marca "Comerç de l'Estartit" i també en actuacions puntuals com ara el projecte de banderoles, la campanya de corporització dels dos carrilets turístics amb el missatge "Vine a passejar pel nostre comerç", el repartiment de bosses publicitàries (ja se n'han donat 15.000)...

L'Estació Nàutica també s'encarrega d'implantar el Pla de qualitat sectorial per a petits comerços, projecte promogut pel Consell de Cambres de Catalunya, la Cambra de Comerç de Girona, l'Ajuntament i la Generalitat, que s'ha portat a terme a Ripoll i l'Estartit durant el 2005 i s'allargarà fins al setembre del 2006.

L'antiga Associació Santa Anna es va reactivar també fa quatre anys i es va reconvertir en l'Associació de Comerciants passant a integrar-se en l'Estació Nàutica.

Jordi Romanos explica que, abans d'aquesta reconversió, les ajudes que rebien de les diferents administracions eren minses. A tall d'exemple explica que fa 4 anys només rebia 900 euros de l'Administració local, mentre que ara rep una aportació de 24.000 euros. El mateix passa amb la Generalitat, a través dels seus plans de dinamització del comerç.

La Fira de Sant Andreu com a aparador comercial

Una radiografia sobre el comerç local quedaria incompleta sense referir-nos específicament a la Fira de Sant Andreu, la importància de la qual ha traspasat el seu factor de dinamitzador econòmic, per convertir-se en un veritable catalitzador cultural i social. La Fira és actualment el millor aparador del nostre dinamisme cívic i emprenedor, així com un punt de trobada vertebrador del municipi.

La Fira de Sant Andreu data de l'any 1393, any en què quedà constituïda com a tal per privilegi reial. Aquesta fira es manté única fins que en el segle XVIII es sol·licita que es reparteixi en diferents èpoques de l'any, estiu i hivern. És ja en la Torroella del segle XIX que queden instituïdes quatre fires anyals de bestiar, el 15 de maig (Sant Isidre), el 25 de juliol (Sant Jaume), el 21 de setembre (Sant Mateo) i la del 30 de novembre (Sant Andreu). Amb el temps és consolidà com a més important i rellevant per la seva activitat la de Sant Andreu que aquest any ha arribat a la seva 612a edició.

Les últimes fires del segle XIX coneixen gran moments d'èxit per la seva activitat comercial i qualitat humana. Aquelles fires eren com una petita festa major per a tota la família

en què s'aprofitava per desprendre's d'algun animal vell o de mig temps o bé adquirir-ne un altre en més bon estat, passar un bon moment en alguna de les fondes de més tradició de la vila, escoltar les llegendes que a punta de bastó recitaven els contaries, comprar ungüents miraculosos i fins i tot arrencar-se algun queixal, comprar tapaboques, faixes de llana, arracades, ganivets, nines de cartró i mil rampoines més que duraven de Nadal a Sant Esteve.

Una fira en constant transformació

Durant el segle XX la Fira de Sant Andreu va anar mantenint un lloc rellevant, encara que en les darreries d'aquest segle pateix algun moment de crisi com molt bona part de les fires multisectorials d'arreu de Catalunya. De la fira constituïda per

privilegi reial, en queda ben poca cosa, però és durant els darrers 25 o 30 anys quan s'han produït les majors transformacions. El bestiar, un dels motors d'aquesta mostra, ha tingut una davallada important amb la introducció de la mecanització i de noves explotacions. Avui els cavalls i les vaques han desaparegut com a producte de venda i només queden com a protagonistes d'exhibicions i concursos.

La reorientació i adaptació de la Fira als nous temps ha estat un dels reptes que han hagut d'afrontar els diferents sectors implicats. Malgrat les dificultats, però, el darrer cap de setmana de novembre continua essent un dels moments més significatius del calendari local, que aplega milers de visitants.

Imatge d'arxiu de la Fira de Sant Andreu

Fotografia:
Ajuntament

Programa d'orientació per als equipaments comercials (POEC)

Els programes d'orientació per als equipaments comercials (POEC) són uns instruments idonis perquè els ajuntaments contribueixin a adaptar l'equipament comercial de les poblacions respectives a les necessitats dels consumidors. Els POEC són, doncs, un instrument al servei dels municipis que contribueixen al disseny de la ciutat mitjançant l'urbanisme comercial, en coherència amb les perspectives de desenvolupament del planejament urbanístic.

El POEC de Torroella i l'Estartit, plenament executiu des del 15 de juny passat, estableix que el model de comerç de Torroella ha de respondre al model clàssic català quant al nucli de Torroella, i a una zona purament turística estacional i una mica allunyada, el de l'Estartit.

Més concretament, el programa preveu la possibilitat de permetre l'autorització d'una mitjana superfície d'alimentació i quotidià no alimentari a la zona de l'Estartit o voltants, fins a un màxim de 650 m²; l'autorització d'una o diverses superfícies del sector d'equipament de la llar, fins a un màxim de 800 m² en total; no permetre l'autorització de grans

establiments comercials, excepte que les dues opcions anteriors no es duguin a terme; potenciar i facilitar la implantació de nous establiments de menys de 400 m² en els sectors d'equipament de la persona i lleure i cultura al nucli de Torroella.

Quant a Torroella, s'estableixen una sèrie de propostes d'urbanisme comercial que van des de l'eixamplament de voreres, ordenar i alentir la circulació, dotar el municipi dels aparcaments necessaris per a l'activitat comercial.

Pel que fa als objectius a assolir a l'Estartit, són: aconseguir realitzar l'estratègia de diferenciació del

comerç de l'Estartit amb la creació del Centre Comercial de Platja i instaurar el seu posicionament; crear-lo com un concepte diferent, vestir-lo i comunicar-lo de manera que els clients potencials el percebin com a diferent; aconseguir que per als turistes ubicats a l'Estartit sigui el lloc de passeig habitual que en gran mesura ja ho és, però que, a més, hi trobin cada dia alguna excusa lúdica diferent per anar-hi; aconseguir que, per la seva diferenciació i posicionament, sigui una atracció per als visitants turistes de la zona propera a l'Estartit, i oferir un producte que faci que els visitants trobin excusa per comprar-lo.

Millorem la informació que es dona als visitants

SENYALITZACIÓ DE ZONES D'APARCAMENT

Al nucli de Torroella hi havia una manca de senyalització de la ubicació de les zones d'aparcament municipal.

L'Associació de Comerciants de Torroella de Montgrí va formular una petició en que es demanava la ubicació de nous senyals que indiquessin les zones d'aparcament municipal, per tal que els visitants de forma clara poguessin trobar els aparcaments municipals.

El juny de 2005 es va fer l'encàrrec de la compra dels senyals d'aparcament. A principi de juliol de 2005 es van col·locar aquests senyals. Aquest reforç de la senyalètica dels aparcaments està facilitant que, sobretot, la gent que ve de fora trobi els aparcaments amb facilitat.

COL·LOCACIÓ DE TÒTEMS INFORMATIUS

L'Àrea de Promoció Econòmica-Comerç de l'Ajuntament va detectar que els visitants que arriben a Torroella, una vegada han estacionat el seu vehicle, tenen poca informació general del municipi.

Per tal de contrarestar aquesta situació i informar els nous visitants del gran teixit comercial del nucli de la vila i de l'emplaçament i ubicació de la zona comercial, es va veure convenient instal·lar uns tòtems informatius per tal de promocionar el nucli. Se n'han col·locat tres al costat dels grans aparcaments centrals de Torroella: ambulatori, aparcament del riu i aparcament de la carretera de l'Estartit.

Programa de qualitat adreçat al petit comerç de l'Estartit

Disset establiments de l'Estartit han participat en un programa de qualitat sectorial adreçat a petits comerços, que ha tingut com a finalitat obtenir una radiografia objectiva de la seva situació i establir unes pautes de millora del negoci.

L'estudi, que es va posar en marxa el novembre de 2005 i va acabar el juliol de 2006, ha permès elaborar un document estratègic per orientar la gestió individual de les botigues implicades cap a l'actualització i reconversió per tal de poder competir en el sector comercial.

Aquesta iniciativa s'emmarca dins del Pla de dinamització comercial de l'Estartit i està promogut per l'Estació Nàutica l'Estartit - Illes Medes, la Cambra de Comerç de Girona, el Consell de Cambres de Catalunya, el Departament de Comerç i l'Ajuntament.

El 2004 es va dur a terme la prova pilot d'aquest programa a la demarcació de Barcelona i, gràcies a la bona acollida, s'ha estès a la demarcació de Girona i més concretament a Ripoll i a l'Estartit.

Dels establiments de l'Estartit que hi participen, 5 dels que estan oberts tot l'any ja han iniciat el procés, mentre que la resta ho farà per Setmana Santa.

La metodologia utilitzada en aquest programa consisteix en una radiografia integral de l'establiment a través d'una visita per tal d'identificar

el perfil del negoci i la qualitat dels seus serveis.

D'altra banda, a través de la figura del client misteriós (Mystery Shopper) s'estudien els indicadors més qualitatius i el grau d'orientació al client. A més, els assessors responsables realitzen enquestes a cadascun dels establiments per tal d'estudiar la demanda. Per tal d'efectuar la diagnosi s'han avaluat els següents paràmetres: aspecte exterior, imatge general, personal, informatització de les dades i gestió de negoci, requisits legals, aspectes diversos i punts crítics.

Algunes adreces web d'interès

PER CONSULTAR LA LLEI D'HORARIS COMERCIALS

Llei 8/2004, de 23 de desembre, d'horaris comercials de Catalunya

http://www.gencat.net/ctc/doc/doc_21994977_1.pdf

Llei 17/2005, de modificació de la Llei 8/2004, d'horaris comercials

http://www.gencat.net/ctc/doc/doc_26473315_1.pdf

Ordre de 12 de desembre, per la qual s'estableix el calendari d'obertura dels establiments comercials els diumenges i dies festius per a l'any 2006

http://www.gencat.net/ctc/doc/doc_14274558_1.pdf

SUBVENCIONS COMERÇ 2006

DOGC núm. 4589 de 9 de març de 2006

http://www.gencat.net/ctc/serveis/ajuts_subvencions/comerc/dinamitzacio_comercial/index.html

LOCUTORIS

<http://fitxer.ddgi.es/bopVI/pdf/2005/182/20051820010204.pdf>

Fidelitzar els nostres clients a partir de la qualitat

El turisme és un dels motors econòmics del nostre municipi. Les persones que cada any ens visiten ho fan atrets per diferents motius, però actualment, l'oferta de sol i platja continua tenint un pes molt important.

Justament per això, des de l'Ajuntament s'ha estat especialment sensible en la millora de la qualitat d'aquesta oferta i el mes de juny de 2004 es va engegar un projecte per implantar tres normes internacionals de qualitat turística i qualitat mediambiental. El projecte ha comportat l'adequació de noves dutxes, nous wc, enderrocs dels antics blocs de serveis, noves passeres, accessos per a minusvàlids, ampliació del període d'obertura del salvament de la platja, nous jocs infantils, millora en el servei de neteja, només per posar uns exemples. Tot plegat ha comportat, també, que aquest estiu

pogués onejar a la platja Gran la Bandera Blava, un distintiu que reconeix aquest salt qualitatiu.

El conjunt d'accions tenen com a objectiu que els visitants se sentin a gust en les seves estades i ens continuï escollint com a destinació. Hem de tenir en compte que després, molta d'aquesta gent, compra en els nostres establiments i contribueix a dinamitzar el sector comercial tant de Torroella com de l'Estartit. En aquesta mateixa línia, s'han fet diverses actuacions de millores urbanes, a les que cal afegir d'altres en projectes, destinades a fer més confortable l'estada dels clients a les zones comercials.

...Interessant

L'opinió dels turistes....

Segons es desprèn de l'última enquesta elaborada per l'Oficina de Turisme de l'Estartit, els turistes opinen molt favorablement sobre la varietat de l'oferta comercial, la seva concentració en una via de vianants, els seus llargs horaris d'obertura, la bona relació qualitat/preu, el personal que hi treballa i, per finalitzar, el mercat ambulant del dijous també és considerat un atractiu important.

Pel que fa a les opinions negatives, aquestes se centrarien en la qualitat d'alguns articles, els preus (criticats especialment pel turista de procedència nacional), les dificultats per aparcar, que el comerç només estigui obert durant la temporada turística, que els botiguers tanquin al migdia o que deixin entrar animals o persones fumant en indrets on es venen productes d'alimentació.

Establiments centenaris

Torroella de Montgrí és una població amb una llarga tradició comercial, per la qual cosa hi podem trobar diferents establiments que tenen més de cent anys. Durant tot aquest temps moltes botigues han tancat perquè la descendència ha preferit anar per altres camins, però encara en queden algunes que no només continuen en el mateix lloc de fundació, sinó que mantenen encara la mateixa especialització. A continuació us oferim una mostra d'alguns d'aquests establiments centenaris.

FUSTERIA VIÑAS

Any de Fundació: 1800

Migdia, 16
Torroella de Montgrí

La trajectòria d'aquesta fusteria es remunta, almenys, fins el 1800. El 31 d'octubre d'aquell any, segons el llibre registre de matrimonis de la parròquia de Torroella de Montgrí, Sebastià Viñas Baró, fill d'un fuster de Llampaies, es casa amb Rita Mató Bandrell. Els titulars actuals de l'empresa integren la sisena generació d'una família que ha exercit l'ofici de fuster sense interrupció durant quasi dos-cents anys.

CAN FRANCÈS

Any de Fundació: 1885

Carrer de l'Església, 5
Torroella de Montgrí

La fleca "can Francès" va ser oberta per Francisc d'Asís Garcia Púbol l'any 1885, i avui en dia encara és un Garcia qui està al capdavant d'aquest negoci pel qual ja hi han passat cinc generacions. Aquesta fleca va ser la primera que va portar a Torroella una màquina de pastar, després que l'avi dels actuals propietaris tornés de les Amèriques amb noves idees per tirar endavant el negoci. Aquella màquina va costar 1.200 pessetes, i va revolucionar completament la manera de fer pa en el municipi.

PASTISSERIA BATLLE

Any de Fundació: 1880

Carrer d'Ullà, 6
Torroella de Montgrí

La pastisseria Batlle té l'honor de ser el lloc on es van fabricar els primers Chupa Chups. Un aprenent de la zona que hi treballava va ser qui va tenir la idea de fer un caramel amb un pal, al que va posar el nom de bitxo, perquè inicialment tenia la forma d'un pebrot. A banda d'aquest caramel famós a tot el món, són molts els dolços que han sortit de l'obra dels Batlle: des de la *rebeca*, a la *flaona*, i, últimament, el *briox danès* i la *pastisseria belga*.

MATAS

Any de Fundació: 1868

Carrer Major, 2
Torroella de Montgrí

Durant els primers anys, la venda no només es realitzava al carrer Major, sinó que el propietari anava amb el seu caruatge per masos i llogarets amb el seu gènere. Possiblement, els anys més difícils van ser els de la Guerra Civil. Gairebé al principi de la guerra, can Matas es va veure privat de la major part del seu material, només hi va quedar la llana; i amb la venda d'aquest gènere o el seu intercanvi per altres articles, la família va haver de subsistir penosament, això sí, sense passar fred.

CONFECIONS VILALLONGA

Any de Fundació: 1912

Plaça, 7
Torroella de Montgrí

L'any 1912 es va obrir a Torroella la primera sastreria, Confeccions Vilallonga, que va romandre en actiu fins el 1995, quan la Maria Dolors, la propietària, va emmalaltir i va decidir tancar. La botiga l'havia obert el seu avi, que va venir des de la Bisbal per casar-se amb una torroellenca. Malgrat que van ser molts els anys en què va vestir els seus veïns, la família va haver d'acabar tancant el negoci perquè ningú de la família se'n podia fer càrrec.

Què en pensa de la situació del comerç? Quins són els seus punts forts i quins són els dèbils? Què canviaria?

LAURA
Carnisseria

“Nosaltres hi som des del 1970, quan la mare va obrir el negoci, i la veritat és que nosaltres continuem venent, tot i que treballem més per a la gent d'aquí; cada vegada n'hi ha menys, de turistes, a favor de les segones residències. Els que venen de manera temporal, a l'Estartit, gastem realment poc”.

CA L'EVARISTU
Llibreria

“A Torroella hi ve a comprar molta gent de fora, dels voltants, però jo el que trobo és que els preus estan una mica descontrolats, que els comerciants arrodoneixen com volen, i la gent no sap si el que està pagant és el que realment val el que compra o no”.

CAN PUJOL
Carnisseria

“Penso que el comerç a Torroella va molt bé, ara mateix. Cada vegada ve més gent de fora, a comprar, però és clar, jo només puc parlar del meu, de negoci, no sé els altres comerciants què en diran”.

RADRESA
Rellotgeria

“El comerç s'ha de contemplar des de dues vessants: per una banda, el comerç de temporada, a l'estiu, que va relativament bé, i per l'altra el comerç de tot l'any, que jo diria que està una mica estabilitzat. Torroella té molts compradors de la falda del Montgrí, i per això el tema del pont ens afectarà. Alguns ja ens ho han dit, i sé que això repercutirà negativament en la campanya de Nadal”.

EL RACÓ DEL CAFÈ
Cafeteria

“Jo penso que s'haurien de fer més coses, s'haurien de buscar maneres d'incentivar la gent del poble perquè comprés més, potser des de l'Associació de Comerciants s'hi podria mirar de fer alguna cosa més, crec que tot està molt parat, tot i que de tant en tant ja s'hi fan, d'activitats”.

CASSANDRA
Moda

“Nosaltres fa poc que hi estem, una mica més d'un mes, i de moment ens està anant força bé, sobretot tenim molts clients entre la gent del poble, però els dilluns, a l'haver-hi mercat, doncs també ens visita molta gent de les comarques, o turistes, sobretot francesos”.

L'Ajuntament impulsa la redacció d'un Pla director de participació ciutadana

El nostre Ajuntament va iniciar el mes de juny els treballs per a l'elaboració d'un Pla director de participació ciutadana que ordenarà, impulsarà, reglamentarà i identificarà les eines i els mecanismes i, sobretot, les temàtiques en les quals cal que la ciutadania participi. El projecte ha rebut el suport de la Direcció General de Participació Ciutadana a través del Programa de subvencions 2006.

Els primers mesos del treball serviran per diagnosticar la situació del municipi pel que fa a organització, teixit associatiu, canals de comunicació i espais existents de participació. Posteriorment, es procedirà a la definició de propostes conjuntes que permetin potenciar les oportunitats detectades i minimitzar les debilitats. També es definiran els àmbits en els quals cal la participació dels vilatans, així com els espais i mecanismes que caldrà utilitzar per vehicular-la de forma eficient.

Apropar el govern a la població

L'Ajuntament entén que aquest document permetrà posar les bases per iniciar un procés integral d'aproximació dels ciutadans a la gestió pública. La voluntat és fer entendre que la participació ciutadana vol dir governar, no només per la ciutadania, sinó també amb ella, escoltant i promovent debats col·lectius sobre situacions i decisions que afecten el municipi.

La globalització ha modificat les estructures socials, econòmiques i culturals i ho segueix fent a través de canvis ràpids i constants. Aquesta nova realitat, lluny del que podria semblar, afecta sobretot el món local, el territori on viuen els ciutadans. Avui en dia el món local veu com apareixen noves

problemàtiques més complexes i específiques, que afecten directament els seus vilatans i als quals els ajuntaments han de donar resposta. Què millor que fer front a totes aquestes problemàtiques i oportunitats comptant amb la participació de l'essència del municipi; els seus vilatans.

Experiències de participació al nostre municipi

Al llarg d'aquest mandat l'Ajuntament ha posat en marxa diferents iniciatives en l'àmbit de la participació ciutadana:

- > Creació de l'espai Parla a la web municipal, dintre del qual trobem: fil directe amb l'alcalde, bústia de suggeriments, fòrum, tauler d'anuncis i una enquesta mensual.

Consells consultius territorials:

- > Consell de Barri del Carrer Figueres. Els veïns tenen l'oportunitat de definir com volen el barri i participar en les decisions de l'Ajuntament que afecten temes com la vialitat, aparcaments, etc. És una prova pilot, que té voluntat de ser un espai de trobada entre veïns i veïnes i el consistori. Aquesta experiència es vol traslladar a altres barris.

Consells consultius sectorials:

- > Consell Municipal de Convivència. En formen part persones representants dels grups polítics municipals i persones a títol individual que volen contribuir a un major coneixement i entesa entre totes les persones residents al municipi.

- > Consell Municipal de Patrimoni Natural i Cultural.

Espai on les entitats relacionades amb el patrimoni natural i cultural, juntament amb el regidor de Medi Ambient i tècnics de l'Ajuntament discuteixen els reptes de futur que planteja el patrimoni local.

- > Plens municipals descentralitzats.

- > Consultes populars sobre noms de nous equipaments (escola bressol, biblioteca municipal).

- > Consultes sobre els usos dels nous equipaments (el Freu de l'Estartit, nou local polivalent de Torroella).

- > Presentació pública dels pressupostos.

- > Creació de la Xarxa de Municipis Participatius de les Comarques Gironines.

- > Trobades ciutadanes amb l'alcalde.

- > Agenda 21 del Baix Ter.

L'Ajuntament desplega una xarxa sense fils de connexió a Internet

Amb el propòsit de fer accessible la connexió a Internet a totes les llars, l'Ajuntament ha desplegat una xarxa WI-FI de titularitat municipal. Es tracta d'una instal·lació que emet inal·làmbriament, és a dir, sense fils, i que permet als seus usuaris connectar-se a Internet amb ordinadors de sobretaula, portàtils, PDA's, etc, a un cost notablement inferior al d'altres operadors de telefonia. Està en funcionament des del 15 de setembre i de moment s'ha cobert el 90 % del casc urbà de Torroella i l'Estartit, i parcialment les urbanitzacions de Torre Vella i Torre Gran. L'objectiu és anar ampliant les zones de cobertura, a mig termini.

L'Ajuntament ha fet imprimir una tirada d'estoretes de ratolí que s'entregaran com a obsequi a totes aquelles persones que s'inscriguin en aquest servei.

Per poder-s'hi connectar, tothom que hi estigui interessat haurà de contractar el servei perquè sigui identificat com a usuari. La quota que s'ha fixat és de 6 euros al mes (IVA inclòs), és a dir 72 euros a l'any. Durant el 2006 el servei serà gratuït, ja que estarà en període de proves. Cal tenir en compte que el preu d'una tarifa plana per una velocitat màxima de 56 k oscil·la entre els 10 i 15 EUROS al mes i una línia ADSL de 1 MB es paga entre 20 i 40 euros. Per la seva banda, el WIFI dona 256 Kbps, per 6 EUROS al mes. No es tracta de fer la competència a les operadores de telefonia de dades sinó promoure l'accés a les noves tecnologies i minimitzar els efectes de la coneguda fractura digital.

Amb tot, inicialment s'ha de fer una petita inversió corresponent al cost de la instal·lació dels equips necessaris dins l'habitatge de l'usuari (Punt d'Accés).

L'equip receptor val 180 € + IVA, més el cost de la instal·lació, que dependrà de la dificultat de la instal·lació. El cost total pot estimar-se entre 200 i 300 euros, que es pagarà directament als instal·ladors.

Què necessito per connectar-m'hi?

Un ordinador de sobretaula, un Punt d'Accés (aparell receptor que generalment s'instal·la en el teulat o a la terrassa) i el cablejat necessari de l'ordinador al Punt d'Accés. També es pot fer amb un ordinador portàtil de nova generació que ja venen amb l'equipament WI-FI necessari o adquirir una targeta PCMCIA que compleixi amb els estàndards WI-FI.

Qui instal·la el punt d'accés?

L'Ajuntament ha mantingut contactes amb:

Magda Prats Informàtica (c. Roser, 6 - Tel. 972 76 10 15)

Informàtica i Molt Més (C. Lluís Companys, 46 - Tel. 972 75 90 24)

Els us poden ajudar a comprovar la recepció del senyal a casa vostra i subministrar i instal·lar l'equip.

Si ho vull fer jo mateix?

Recomanem prèviament una visita amb els tècnics de les empreses instal·ladors per comprovar la recepció del senyal i demanar consells sobre el material a instal·lar i la forma de fer-ho.

Què podré fer amb aquesta connexió?

Navegar per Internet, enviar i rebre correus electrònics, descarregar fitxers, fer gestions directament amb l'Ajuntament, o d'altres administracions, etc.

Què no podré fer?

Baixar-se música, pel·lícules, etc. a través de E-mule, Bittorrent, Azereus, etc.

Què haig de fer per inscriure'm?

1. Omplir el full d'inscripció amb totes les dades sol·licitades (Us el facilitaràn a l'Ajuntament o al Consell Municipal de l'Estartit, a les empreses instal·ladors, o us el podeu baixar de la web municipal www.torroella.org)

2. Entregar el full d'inscripció al Registre General de l'Ajuntament o del Consell Municipal de l'Estartit. En aquest mateix moment us donaran un nom d'usuari i una contrasenya personals, que serà imprescindible per poder connectar-vos.

3. Adreçar-vos a les empreses instal·ladors amb la còpia del full de sol·licitud, que us donaran a l'Ajuntament.

Casa Pastors disposa del primer Telecentre de les comarques gironines equipat amb programari lliure

El nostre Ajuntament ha fet aquest mandat una important aposta per la modernització dels seus processos interns i l'ús eficient de les noves tecnologies. D'altra banda, ha estat molt sensible a tot allò que representi el foment del seu ús entre entre la població en general i, particularment, entre les persones amb menys recursos.

Per aquest motiu, s'ha adherit al Pla pilot d'una xarxa de telecentres equipats amb programari lliure, que promou la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació de la Generalitat. Per a la nostra elecció es va tenir present el fet que donéssim suport i acollíssim al municipi la celebració de la Primera Jornada de Software Lliure del Baix Empordà (Can Quintana, 9 d'abril de 2005).

Aquest Pla pilot es correspon amb la voluntat expressada pel Govern de la Generalitat d'utilitzar estàndards oberts que garanteixin el dret a escollir programari als usuaris, fomentar la producció de programari lliure i la corresponent documentació d'ús en català, així com d'utilitzar preferentment en els seus sistemes i equipament informàtic programari lliure en català.

Així, els telecentres equipats amb programari lliure garanteixen l'accés universal a la societat de la informació ja que les eines que s'hi utilitzen són gratuïtes, transparents i adaptables a la realitat socioeconòmica, lingüística i cultural de cadascun dels seus usuaris.

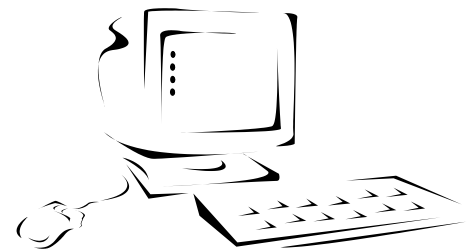
Segons regula el Decret 313/2004 de 8 de juny, la promoció del programari lliure a la societat i del català a les noves tecnologies és responsabilitat de la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació.

La participació en aquest Pla pilot permetrà que els veïns i veïnes del nostre municipi tinguin al seu abast un punt d'accés lliure a Internet, equipat amb ordinadors de darrera generació. A la vegada que podran connectar-se a la xarxa, tindran oportunitat de conèixer de

primera mà el programari i els avantatges del *software* lliure, una opció cada cop més estesa entre empreses, institucions i particulars.

L'equipament que s'ha instal·lat a l'entrada de Casa Pastors:

7 ordinadors
+
1 servidor central
+
2 impressores

La platja Gran i el passeig Marítim de l'Estartit obtenen els certificats de qualitat ambiental i de qualitat turística

El mes de juny es van aconseguir els certificats de qualitat ambiental i qualitat turística de la platja Gran i el passeig Marítim de l'Estartit. D'aquesta manera s'ha culminat un ambiciós projecte que ha durat dos anys i ha permès incloure en la gestió diària tres normes internacionals de molt prestigi: Reglament EMAS, ISO 9001 i ISO 14.001. Com a resultat de la feina feta, la transformació en equipaments i serveis ha estat notable, i s'ha recuperat la Bandera Blava, perduda fa 14 anys.

El projecte per implantar aquestes certificacions de qualitat es va iniciar el mes de juny de 2004. Es tractava d'una iniciativa molt ambiciosa, que presentava unes línies estratègiques pioneres, ja que s'establí un sistema de gestió integrat de qualitat i medi ambient, unificant tres normatives de referència internacional; quant a medi ambient s'ha aplicat el Reglament europeu EMAS 761/2001 i la norma UNE-EN ISO 14001:2004; i pel que fa a la qualitat turística, s'ha aplicat la norma UNE-EN ISO 9001:2000.

D'aquesta manera s'han unificat tres normes de referència en un únic sistema, fet que ha permès no duplicar esforços i poder treballar des d'un punt de vista global. En aquesta línia cal destacar que el sistema de gestió ambiental assegura la preservació de l'entorn i el sistema de gestió de qualitat, la satisfacció dels usuaris de la platja, treballant de forma conjunta amb una visió de millora contínua.

El Pla de qualitat de les platges que s'ha desenvolupat en tres fases:

> L'avaluació ambiental inicial (AAI). Aquest estudi, realitzat entre el mes de juny i desembre de 2004, va permetre identificar totes les

incidències ambientals de l'espai per tal d'impulsar una estratègia integral de sostenibilitat en la qual el factor mediambiental es considera una clau imprescindible per al desenvolupament sostenible.

> Durant l'any 2005 es va consolidar el disseny del sistema de gestió integral que va permetre identificar i orientar la gestió de les platges amb bones pràctiques ambientals i oferir uns serveis als usuaris amb criteris d'excel·lència.

> I el primer semestre de 2006 s'ha dut a terme la implantació, revisió i certificació del sistema de gestió.

D'ara endavant, es dedicaran els esforços per tal d'anar ampliant l'àmbit d'aplicació a totes les platges i cales del terme municipal.

Més i millors serveis

Aquesta òptica ha permès millorar el servei d'abalisament, la uniformització dels equipaments de les platges, l'accessibilitat a la platja, la mobilitat, la seguretat dels banyistes, les millores dels serveis de neteja, la senyalització dels serveis associats, l'ampliació temporal i territorial dels serveis preventius per tal de garantir el

servei fora de temporada alta, la dotació de mobiliari urbà, noves dutxes, la inclusió de manteniment preventiu, així com, la inclusió de nous serveis com la recollida selectiva, el servei de cadira amfíbia i els tallers pedagògics per als més menuts.

L'obtenció d'aquests certificats representa una molt bona notícia. No cal oblidar que l'oferta turística vinculada al sol i platja representa un dels principals sectors econòmics del nostre municipi. Per això calia disposar dels principals estàndards de qualitat.

Des de l'Ajuntament volem que tothom se senti bé a les nostres platges, que estiguin netes, siguin acollidores i disposin de tots els serveis necessaris. Haureu pogut comprovar que la transformació en aquest sentit ha estat ben evident.

Personal del servei de neteja, manteniment, seguretat a les platges i tècnics municipals, el dia de la presentació de la Bandera Blava.

Fotografia:
Ajuntament

Aquest any va entrar en servei una cadira amfíbia per facilitar el bany a les persones amb disminució física.

A diferents punts de la platja hem col·locat passeres de fusta.

Fotografies:
Ajuntament

El servei de biblioteques es dinamitza amb noves activitats adreçades a grans i petits

Durant l'hivern i la primavera del 2006 les biblioteques de Torroella i l'Estartit han continuat amb la tasca de millorar els serveis que ofereixen. Durant aquest primer semestre de l'any han organitzat importants activitats adreçades a la població en general.

La bibliotecària municipal, Cristina Rufi, ens informa a continuació d'algunes d'aquestes iniciatives:

Projecte amb les AMPA

A banda de les hores del conte que ja es fan cada curs escolar, aquest any hem iniciat un projecte amb les AMPA de les escoles i l'IES Montgrí, que consisteix a promoure la lectura a través de diferents activitats adreçades a pares, mares i alumnes.

Després de diverses reunions, vam decidir fer una primera activitat. Vam convidar en Joan Portell, crític de literatura infantil i juvenil i molt conegut per les intervencions en aquest camp a *El Periódico*, a la revista *El Faristol* i per haver escrit alguns llibres infantils, un de juvenil i haver editat un llibre sobre la promoció de la lectura. Va ser un vespre molt divertit i tots vam gaudir de la seva xerrada molt interessant i interactiva.

El mes de maig vam decidir fer una segona xerrada. Aquest cop va ser amb la Lola Casas, professora i escriptora de llibres infantils. Vam poder gaudir d'una tarda doble: primer va fer una xerrada per als pares i, seguidament, per a pares i fills. Tots ens ho vam passar d'allò més bé amb els contes que ens explicava o, més aviat, que ens interpretava.

L'objectiu per al proper any és el de treballar alguna activitat amb les escoles i l'institut i seguir amb activitats per als pares.

Primera presentació d'un llibre a la biblioteca de Torroella

Estem contents de dir que la primera presentació d'un llibre a la biblioteca, *Dos en un burro*, de Pau Guinart i Marc Sabadí,

va tenir molt èxit i va ser d'allò més divertida. Els simpàtics i joves autors, veïns de l'Escala, juntament amb el periodista i director de teatre Abel Font van fer una xerrada amena i divertida sobre el llibre que, per cert, des d'aquí recomanem. Les seves experiències van arrencar el somriure dels presents, a més de despertar la curiositat amb preguntes que van clausurar la xerrada amb un *feeling* molt bonic entre tots.

El Dia d'Europa a l'Estartit

El dia 9 de maig va ser el Dia d'Europa i el dissabte 13 vam celebrar-ho a la biblioteca de l'Estartit. El col·lectiu *Veus* ens va fer un recital de poesia infantil sobre diferents països d'Europa, fent participar els nens, els quals van col·laborar com mai recitant poesies que, fins i tot, alguns havien escrit

ells mateixos. Hem d'agrair la col·laboració del col·legi Portixol, que va engrescar els nens a venir a la biblioteca i participar de la festa.

Altres activitats

Cal esmentar que va ser molt productiva la jornada de Sant Jordi. Vam obrir durant el matí i, a més de fer carnets nous, a Torroella vam poder regalar el llibre Premi de Sant Jordi 2005 al gegant, que va passar per davant amb la gegantessa.

Finalment, cal dir que la biblioteca de l'Estartit va muntar parada a la Fira del Mar i vam poder donar a conèixer a molta gent l'existència de la biblioteca i els serveis que tenim.

La Lola Casas
explicant un conte
a pares i fills.

Fotografia:
Ajuntament

Presentació del
llibre *2 en un burro*.
D'esquerra a dreta:
Pau Guinart, Abel
Font i Marc Sabadí.

Fotografia:
Ajuntament

La deixalleria municipal, un servei que cal fer créixer entre tots

La gestió dels residus municipals representa un dels principals reptes per a les administracions locals. Al nostre municipi s'està fent un important esforç per millorar tot allò que representa l'eliminació i minimització del que aportem a l'abocador. Per aquest motiu donem ple suport a tot allò relacionat amb la recuperació, reutilització i reciclatge. La deixalleria municipal és un servei que tenim al nostre abast per poder portar tot allò que no podem llençar als contenidors de rebuig o de recollida selectiva.

La deixalleria municipal va ser inaugurada el maig de 1999. És l'espai de recollida de residus domèstics per a la seva reutilització i reciclatge. Les instal·lacions són de fàcil accés amb qualsevol vehicle, tots els vials són pavimentats i l'entorn de les instal·lacions és enjardinat.

Disposa d'un cobert d'emmagatzematge dels residus especials, d'un moll de descàrrega, de 10 grans contenidors transportables de diferents tipus, d'un vial d'accés per als vehicles de càrrega, d'una zona amb contenidors petits, de contenidors per a runes i d'un espai de recepció i informació.

S'hi poden portar tot tipus de residus: paper i cartó, vidre pla i ampolles, plàstics, ferralla i altres metalls, fustes, roba, electrodomèstics, mobles, matalassos, runes i restes de construcció d'obres menors, restes de jardineria...; i també residus especials com fluorescents, pneumàtics, pintures, vernissos i dissolvents, piles, productes de neteja i insecticides, bateries de cotxe, olis...

En principi, les indústries no són usuàries d'aquest servei, ja que tenen

els seus propis mecanismes establerts a través dels gestors autoritzats. No obstant això, es permet l'entrada de petits tallers, sempre que no superin les restriccions d'aportacions establertes.

Un servei gratuït i proper

La prestació del servei de deixalleria es realitza de forma gratuïta per als usuaris particulars i els titulars de comerços, oficines i serveis, sempre que no se superin els límits màxims permesos d'aportacions de materials. Superats aquests límits, en alguns casos, es poden entrar els materials previ pagament del preu públic corresponent.

Les xifres de recollida de residus i usuaris constaten un creixement continu de les quantitats recollides. Amb tot, des de l'Ajuntament volem potenciar el coneixement d'aquest recurs al conjunt de particulars i empreses del municipi, perquè encara està capacitat per recollir més residus.

HORARIS

Estiu

De dilluns a dissabte,
de 9.00 a 19.00 h

Hivern

De dilluns a dissabte,
de 9.00 a 18.00 h

Diumenges i festius

De 9.00 a 14.00 h

Tancat els dies de Nadal,
Cap d'any i Reis.

El servei és totalment gratuït.

Fotografia de la
deixalleria
municipal.

Fotografies:
Ajuntament

L'Ajuntament edita una guia d'acollida i crea el Consell de Convivència per facilitar la integració a les persones nouvingudes

La Guia d'acollida per a nouvinguts es vol convertir en una eina que faciliti la integració a totes aquelles persones que venen de fora per establir-se al nostre municipi. D'altra banda, i també en el marc del Pla local d'acollida i convivència, el ple va aprovar el mes de juliol la creació del Consell Municipal per a la Convivència, un òrgan integrat per representants polítics i la ciutadania, que vol contribuir a un major coneixement i entesa entre les persones residents al municipi.

La guia d'acollida és una publicació en la qual es recull de manera molt clara i sistematitzada, la informació bàsica perquè els nous veïns puguin accedir als recursos bàsics que ofereix el municipi: sanitat, serveis socials, habitatge, cultura, ensenyament, treball, etc. Així, de cadascun d'aquests serveis se'n fa una explicació de les seves competències i s'hi inclouen els números de telèfon i de fax, l'adreça de correu electrònic i els horaris d'atenció al públic. També es preveu que sigui una eina útil per als professionals que treballen amb aquest col·lectiu.

L'elaboració de la guia, de la qual s'han imprès 5.000 exemplars i es pot consultar a la web municipal, és una de les accions previstes al Pla local d'acollida i convivència. Aquest document permet implementar mesures per fomentar bones pràctiques i donar resposta a les necessitats que planteja la nova realitat social. El pla ha estat el resultat dels treballs realitzats durant el 2005 des de diferents àrees de l'Ajuntament i arrenca a partir de la necessitat plantejada davant el creixent augment d'arribada de persones immigrades en l'última dècada, fet que requereix poder donar resposta a un seguit de necessitats i demandes que es plantegen.

Els continguts de la guia han estat fruit del treball transversal de les àrees de Participació Ciutadana, Cultura, Joventut, Festes, Escola d'Adults, Can Quintana i Serveis Socials.

Ha estat molt important, també, la col·laboració del Fòrum per la Convivència, Càritas Parroquial, les associacions d'immigrants del municipi, el Centre d'Atenció Primària i el Col·legi Guillem de Montgrí.

Consell Municipal de Convivència

D'altra banda, el Consell Municipal de Convivència és el principal òrgan de participació ciutadana del pla d'acollida. Està format per representants dels grups polítics municipals i altres ciutadans a títol individual que volen contribuir a un major coneixement i entesa entre les persones residents en el municipi. Dins del consell hi ha un representant de cada un dels grups més nombrosos d'immigrants. Aquest òrgan pretén ser un observatori social per mantenir un diàleg entre l'administració municipal i els diferents interlocutors socials en matèria de ciutadania, convivència i migració. Vol fomentar el diàleg intercultural i la convivència centrada en el respecte mutu entre autòctons i els nouvinguts. A més, és un òrgan que servirà com a consultor i assessor per l'Ajuntament.

60 minuts per conèixer la tradició pesquera de l'Estartit

La tradició pesquera de l'Estartit s'ha convertit en objecte d'un itinerari autoguiat que permet als visitants conèixer aspectes tan propis com les tavernes, les arts de pesca, el port, la indústria dels salaons, les cases del americanus, els cadenys, entre d'altres. Aquesta iniciativa s'emmarca dins el projecte europeu Marimed, que té com objectiu convertir tot allò relacionat amb la pesca en un recurs turístic. Es tracta d'un projecte pilot finançat per la Unió Europea, que s'ha posat en marxa a 10 nuclis de diferents països, entre els quals, hi ha l'Estartit.

60 minuts de tradició pesquera

L'itinerari es va presentar oficialment l'1 d'agost amb l'objectiu que es converteixi en un atractiu més per a les persones que ens visiten i per als mateixos veïns i veïnes del nostre municipi. Està pensat per tal que qualsevol persona que vulgui conèixer la vinculació de l'Estartit amb el mar i el món de la pesca, ho pugui fer fàcilment, d'una manera amena i didàctica. El plantejament de l'itinerari és molt senzill. A diferents punts del nucli s'hi han col·locat 9 plafons informatius on es recull una breu explicació sobre temes diversos cal dir que les ressenyes estan traduïdes al castellà, francès i anglès. Aquests plafons es poden seguir d'una manera ordenada amb l'ajut d'un díptic que indica la seva col·locació. Es poden recollir a l'Oficina de Turisme, al Consell Municipal de l'Estartit, a l'Ajuntament, a Can Quintana i a Casa Pastors. La iniciativa s'ha batejat amb el nom de 60 minuts de tradició pesquera a l'Estartit, aprofitant el fet que la mitjana que es pot invertir, sense presses, per visitar els diferents punts proposats, no sobrepassa l'hora.

El recorregut arrenca amb un plafó situat al passeig Marítim davant, aproximadament, de l'oficina de

Turisme, on es fa una presentació genèrica de la pesca a l'Estartit. Més endavant, en direcció al port, trobem un segon plafó dedicat monogràficament a les tavernes, que havien estat un punt de trobada i esbarjo dels homes abans i després de sortir a la mar. A l'aparcament del port se n'ha instal·lat un altre dedicat al port, mentre que a l'entrada del moll central s'ha emplaçat el quart, per parlar de les arts de pesca.

Des d'aquí, l'itinerari proposat puja pel carrer Illes fins trobar el següent, on es parla, precisament, d'aquest carrer i de la indústria dels salaons. Com alguns ja sabeu, aquest carrer tan emblemàtic s'anomenava carrer de Darrere el Santa Anna era el de Davant. També es recorden les indústries artesanals vinculades a la conservació del peix, sigui salant o fumant.

Més endavant trobem un plafó on es donen detalls sobre les cases conegudes amb el sobrenom dels americanus o dels indianus i la perola o Torre del Rellojge, que era el local on els pescadors tenien les xarxes per poder recuperar el color fosc i fer-les més eficaces per a la captura del peix. El rellotge el va fer instal·lar

l'Ajuntament el 1878 amb la col·laboració econòmica dels germans americanus Joan i Pere Marquès, que havien fet fortuna a Cuba.

Del carrer Santa Anna baixem fins al carrer del port, on s'ha col·locat un plafó per parlar dels cadenys, la separació per on s'escola l'aigua que baixa de la muntanya. Són un clar exemple de la relació que existeix entre paisatge i urbanisme, i configuren una part de la singularitat urbanística de l'Estartit.

Del carrer del Port anem fins a la plaça de l'església, on s'ha ubicat el 8è plafó. En aquest es parla del carrer Santa Anna veritable artèria comercial i social de l'Estartit i de la plaça de l'Església (s. XVIII). El darrer plafó de l'itinerari està dedicat a l'emblemàtica Font de Santa Anna.

Com veieu, doncs, tots plegats, veïns i visitants, tenim al nostre abast un recurs lúdic i cultural, que ens permet apropar-nos més al nostre patrimoni col·lectiu, una manera més de conèixer-lo i estimar-lo.

Escriuen els grups municipals

UPM

Proposem recuperar i continuar el projecte de rehabilitació del nucli antic de Torroella

Una de les accions del govern d'UPM de la passada legislatura va ser la de tirar endavant un ambiciós projecte de rehabilitació del nucli antic de Torroella. El nucli antic és un dels nostres màxims atractius com a poble. El pas de la història i els successius creixements de Torroella en diferents èpoques ens ha deixat un nucli antic amb molts edificis notables i un patrimoni cultural únic a les comarques gironines.

Amb el projecte de rehabilitació del nucli antic es volien assolir tres grans objectius:

1. Embellir el nucli antic i millorar els serveis existents.
2. Donar a conèixer aquest patrimoni a la gent.
3. Fomentar la dinamització comercial del petit comerç de Torroella, que s'articula al voltant del nucli antic i els carrers adjacents.

Amb aquesta voluntat es van renovar i peatonalitzar diversos carrers, posant un paviment de pedra i soterrant els serveis. Així es van fer la Plaça de la Vila, el carrer Primitiu Artigues, la Plaça Pere Rigau, el carrer Costa i Hugues, el carrer del Dolors, la Plaça Ernest Lluch i el carrer Sant Agustí. També seguint aquest línia es van arreglar les voreres al voltant del Recer.

És una pena que, com en tantes altres coses, l'actual equip de govern hagi desaprofitat aquests quatre anys i no s'hagi rehabilitat cap espai més. Aquesta és una dinàmica que un ajuntament com cal no hauria hagut de parar. Fent una mica cada any, en pocs anys s'hauria pogut recuperar i rehabilitar tot el nucli històric.

El nostre programa per la futura legislatura inclou recuperar aquesta iniciativa i continuar amb la rehabilitació de més espais com per exemple el carrer de l'Església, Carrer Major, carrer Pi i Margall i el carrer d'Ullà. També cal pensar en el Passeig de l'Església, un espai massa temps abandonat.

Ningú pot negar que el dinamisme del nucli antic, amb les rehabilitacions, s'ha incrementat. Fa goig veure el centre de Torroella molts dissabtes a la tarda, ple de gent passejant, comprant a les diferents botigues o asseguts a les terrasses i els nens corrent i jugant sense perill de cotxes. La majoria són gent dels voltants o bé que tenen segona residència que els agrada aprofitar la tarda del dissabte per visitar el centre de la vila.

Des de UPM volem recuperar aquesta iniciativa i continuar fent la vila vella més atractiva. No ens podem permetre un equip de govern que no sap valorar aquesta riquesa patrimonial i social i no ha fet res pel nucli històric. Confieu en nosaltres per rehabilitar el nucli antic, fer lluir el nostre patrimoni i dinamitzar el petit comerç torroellencs. Aquesta serà la nostra prioritat.

ERC

El petit comerç, una aposta estratègica local

Com en altres àmbits de l'economia, si parlem de comerç, es fa ben evident que els peixos grans es mengen els petits.

Però no podem veure la desaparició del petit comerç com un fet estrictament econòmic. Perquè els taulells de l'Estartit o de Torroella són els que creen vida ciutadana, és allà on la gent es relaciona i es coneix. El petit comerç és molt més que una activitat econòmica: és també un vincle, un punt de trobada, un teixit. La seva pèrdua comporta la desertització dels carrers i places dels nostres pobles, amb el tancament de comerços tradicionals que tenen una personalitat pròpia tant pel que fa a la seva decoració com pel producte exhibit, i amb una substitució progressiva per negocis dedicats a la venda d'andròmines d'origen asiàtic.

Només amb una decidida política municipal de protecció del petit comerç enfront de les grans cadenes i multinacionals - tal com ha fet Esquerra des de la Conselleria de Comerç - es pot ajudar a evitar aquesta pèrdua de qualitat del nostre sistema de vida mediterrani. Si ara ja tenim instal·lats als carrers principals de les nostres ciutats més importants els mateixos comerços amb rètols clònicament repetits, no voldríem pas imaginar com a pas següent un paisatge urbà de carrers amb botigues tancades i amb hipermercats a cada carretera d'accés a la nostra Vila. Com sempre hem dit des d'Esquerra, de les ciutats hem d'agafar només el millor.

Ara ja tenim la certesa que no podem competir pel preu de la cervesa i de la salsitxa amb ketchup. Un cop evidenciat que els visitants que només consumeixen aquest menjar ràpid i impersonal, amb l'únic complement del "sol i platja", s'en van cap a d'altres destinacions més barates, només podrà salvar-nos un important salt qualitatiu que englobi des de les infraestructures i els allotjaments (hotels, càmpings, apartaments, etc) fins al producte final (bons restaurants, botigues amb producte diferenciat i de qualitat, etc). I amb el valor afegit d'un entorn natural, un patrimoni i una oferta cultural cuidats al màxim.

És en aquest punt on el grup municipal d'Esquerra està treballant. Per a portar a terme des de l'Ajuntament una política d'ees clares sobre el que cal fer per a la conservació i promoció dels valors que més ens caracteritzen. I només podrem donar sentit a tot plegat si ens basem en el respecte al paisatge, a la terra, als valors arquitectònics i etnològics que ens fan sentir orgullosos de viure i de ser d'aquí.

Un canvi de model que aconseguirem progressivament si treballem junts l'Ajuntament i una iniciativa privada que ens consta professional i conscienciada des de fa temps. Cada concitadà ha de tenir de l'Ajuntament les portes obertes i la mà estesa per ajudar-los en l'aventura d'obrir un negoci, de crear llocs de treball, que al cap i a la fi són la millor riquesa que pot tenir un municipi viu.

CIU

Fem costat al comerç

Torroella ha estat històricament el mercat de referència del Baix Ter. D'aquí que la importància del nostre comerç hagi estat molt gran, en la mesura que ha servit per proveir de béns de consum i serveis a una àmplia població. Aquesta realitat és encara ben evident. El mercat setmanal dels dilluns a Torroella n'és un bon exemple de la capacitat d'atracció que té la vila en aquest entorn geogràfic. Des de CiU volem que això continuï essent d'aquesta manera, i per aquest motiu des del govern municipal hem posat en marxa diferents mesures de suport a l'activitat comercial.

En l'àmbit de la dinamització comercial, hem treballat fort per revitalitzar la Fira de Sant Andreu, que ja s'ha situat en un lloc capdavanter a les comarques gironines; hem creat noves propostes que permetin atreure gent, desestacionalitzar la temporada i mostrar el nostre potencial com el Mercat de la Mediterrània, la Fira del Mar i la també exitosa Fira de Pirates. Hem col·laborat estretament amb les entitats de comerciants del municipi, amb les quals s'han desenvolupat plans de qualitat, tasques d'assessorament i campanyes promocionals. Atenent, en bona mesura, les seves reivindicacions, hem millorat la infraestructura de la xarxa radial d'aparcaments, posant-hi nou enllumenat on calia. També hem millorat la senyalització tant als aparcaments com a les zones comercials.

L'embelliment dels nuclis antics també és una de les nostres prioritats per potenciar-los comercialment. Tant a Torroella com a l'Estartit hem fet actuacions que cal ressaltar: A Torroella hem dignificat un espai tan emblemàtic com el passeig Vicenç Bou; hem reurbanitzat la plaça Quintana i Combis, i tenim projectat la millora dels carrers Ullà i al Pi i Margall. A l'Estartit, estem urbanitzant el que quedava sense fer del carrer Illes; hem millorat la connexió entre aquest carrer i el Santa Anna, alliberant la torre rellotge de l'edifici annexe; hem arreglat la plaça del Doctor Fleming; i ja hem iniciat la remodelació de la façana Marítima. A tot això cal afegir el pla de renovació de l'enllumenat públic, que representa una millora estètica considerable. Tot plegat permet fer més acollidor els nostres nuclis tant per als que hi vivim, com per a tots aquells que ens visiten.

En l'àmbit de la dinamització també podem esmentar el treball conjunt que fem amb l'Estació Nàutica i amb el sector de la restauració, amb els que aquest any hem organitzat exitosament les jornades gastronòmiques de la poma i les de «Mar i muntanya». Estem molt satisfets, a més, dels resultats obtinguts amb l'organització dels campionats del món de Bike Trial (2004) i de fotografia submarina (2005). Aquest tipus d'esdeveniments esportius permeten projectar el nom del nostre municipi en el panorama internacional, a la vegada que serveixen per desestacionalitzar la temporada.

Des del govern, doncs, hem procurat implementar mesures perquè el sector comercial i els emprenedors del nostre municipi puguin desenvolupar correctament les seves activitats. En aquest sentit, cal reconèixer el dinamisme i la gran participació del sector, que per iniciativa pròpia, sigui a través de les seves associacions, o a títol particular, fan una gran tasca per millorar l'oferta, la qualitat i l'atractiu del nostre comerç.

L'EI

Apostem pel comerç

El comerç del Municipi ha tingut un canvi notable arran d'aconseguir un pla de dinamització amb el suport del Departament de la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Torroella de Montgrí i la col·laboració dels comerciants del poble.

El comerç de l'Estartit estava en l'oblit. Els 1.100€ aproximats que s'hi destinaven al comerç, només possibilitaven la col·laboració per ajudar a pagar les llums de la zona comercial i poca cosa més.

El Pla de Dinamització Comercial aconseguit per l'Estartit en l'any 2004 ha representat un impuls important per la potenciació del comerç tant a l'Estartit com a Torroella. El que per molts era impossible, es va fer realitat, la Generalitat ens va concedir el pla de dinamització comercial que s'afegia al que ja disposava Torroella.

El 2005 ja disposàvem de 54.000€, que es varen destinar a crear una marca comercial. Aquest any el pressupost és de 72.000€, molt lluny d'aquells 1.100€ de fa uns anys.

La pròpia administració ens ha augmentat l'aportació econòmica, perquè els hem demostrat que hem invertit bé els diners i estem treballant per fer les coses ben fetes. La fira de La Mediterrània de l'1 de maig, les catifes de corpus, la fira dels pirates, la festa de l'11 de setembre i les activitats culturals són exemples de coses que s'estan fent per potenciar el comerç.

Per què abans es destinaven tan pocs recursos al comerç de Torroella i l'Estartit? Es que no eren importants els nostres comerços....? Quantes coses es podien haver fet i no s'han fet.....per què?

Sabem que el que s'està fent no és suficient, que cal anar a més, treure el màxim de rendiment de les oportunitats que un municipi ric en diversitat com el nostre ens ofereix.

El nuclis comercials tradicionals, las zones comercials històriques son i han d'ésser la punta de llança d'un comerç modern i actiu que amb la col·laboració institucional millorant els espais urbans de l'entorn, facin realitat la ampliació de les zones comercials tradicionals,

La cada cop més curta estacionalitat de la temporada, ens ha de fer reflexionar a tots i buscar noves idees per convertir-nos en un futur en zona de referència comercial i de lleure.

El castell del Montgrí disposa d'un segell oficial

Des del passat mes de setembre la vila de Torroella de Montgrí disposa de segell oficial propi, en concret del castell que dona forma a la silueta més característica del municipi. El 8 de setembre va sortir al carrer una tirada limitada de 600.000 segells, amb un valor facial de 2,39 euros.

Escriu

Sònia Cebrián

Coordinadora d'El Montgrí

La sortida al carrer d'aquests segells és fruit d'una gran feina feta per l'Associació Filatèlica i Numismàtica de Torroella, que va començar a moure els fils necessaris el 2004, quan el seu president, Pere Subirà, va contactar per carta amb les altres entitats filatèliques del Baix Ter per tal que donessin suport a la petició que s'havia de traslladar a Madrid.

Així mateix, també es va demanar el suport d'entitats financeres i ajuntaments de la zona. El 32 per cent de les associacions filatèliques van contestar mostrant el seu suport a la petició, mentre que pel fa a la resta d'entitats i administracions, van contestar afirmativament el 80 per cent.

Amb aquestes adhesions, l'Associació Filatèlica de Torroella va enviar, a principi de l'any 2005, un dossier al Ministeri de Foment, a Filatèlia de Correos i a la Federació Espanyola de Filatèlia. A final d'aquell mateix any es va obtenir la resposta esperada. El director general de Correos es va posar en contacte amb Pere Subirà per transmetre-li la notícia que el segell estava concedit. Aprofitant la sortida al carrer d'aquest

segell, el passat mes de setembre es van organitzar al municipi diversos actes de commemoració, entre els quals hi va haver una àmplia mostra de segells de castells de tot el món.

25 anys de filatèlia a Torroella

L'any que ve l'Associació Filatèlica i Numismàtica de Torroella de Montgrí compleix 25 anys, i ho fa amb el regal d'aquest nou segell fruit d'una feina ben feta. L'Associació va ser fundada el 1982 per uns amants de la filatèlia amb la intenció de difondre i fer arribar a tothom el seu entusiasme envers l'afició de col·leccionar segells i investigar tot el que hi pot haver darrere una petita peça de paper amb un dibuix. En aquests moments són una associació reconeguda en tot l'àmbit filatèlic de Catalunya, i entre les feines que porten a terme destaquen les següents:

Assessorament: al local social, dins l'immoble destinat a Esplai Parroquial, estan a disposició dels associats tots els dissabtes a la tarda.

Assistència a exposicions: participen

regularment en les exposicions i mostres filatèliques que se celebren a Barcelona, Girona, Figueres, Blanes, Ripoll, Olot, Sant Feliu de Guíxols, Tordera, Mataró, Pineda, Manlleu... i aquests últims tres anys han presentat també diverses col·leccions a Ceret. Butlletí: editen un butlletí intersocial que proporciona informació molt variada.

Expofil de Sant Andreu: és l'activitat més important i en la qual posen tot el seu anhel perquè any rere any l'Expofil Sant Andreu sigui una fita on es trobin col·leccions de reconeguda vàlua.

Firaplaça: l'any 1997 van decidir organitzar una fira a la plaça de la Vila que aplega nombrosos marxants amb una diversitat d'objectes per oferir als assistents a la Fira de Sant Andreu.

Servei filatèlic: amb aquest servei es fa arribar als associats que així ho desitgin totes les novetats filatèliques aparegudes a l'Estat espanyol, al mateix preu facial dels segells.

01

02

03

04

05

06

07

08

09

01. L'ESTARTIT

En Tonet Bou fent de cambrer. Eren els inicis del turisme a la Fonda Montserrat a finals dels anys 50.

02. TORROELLA

La plaça de la vila l'any 1905.

03. L'ESTARTIT

Aixafant raim a Can Tortres cap a finals dels anys 40.

04. L'ESTARTIT

Venent peix al detall. La Maria (dona d'en Met d'en Punya) juntament amb la mare de l'Eugeni Llos. Anys 60.

05. L'ESTARTIT

Interior de la fonda Montserrat cap a l'any 1935.

06. L'ESTARTIT

Narcís Garriga fent una sepiera amb joncs a finals dels anys 50.

07. TORROELLA

Mercat a plaça als anys 20.

08. L'ESTARTIT

El fuster Perico Nogué treballant al iot Sirrah a finals dels anys 50.

09. L'ESTARTIT

Subhasta de peix cap als anys 60.

Totes aquestes fotografies han estat cedides per l'arxiu de Miquel Graells.

30

elMontgrí

REVISTA MUNICIPAL D'INFORMACIÓ I CULTURA

Edita:

Ajuntament de
Torroella de Montgrí

Col·labora:

Diputació de Girona